

הקרן למורשת הכותל המערבי

דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2019

הקרון למורשת הכותל המערבי

דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן עניינים

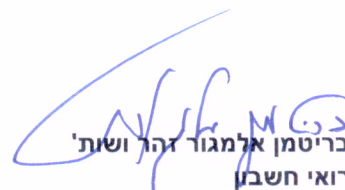
<u>עמוד</u>	
1	דוח רואי החשבון המבקרים
2-4	הצהרות על פי התוספת (תקנה 2)
5	דוחות על המצב הכספי
6	דוחות על הפעילויות
7	דוחות על השינויים בנכסים נטו
8	דוחות על תזרימי המזומנים
9-24	ביאורים לדוחות הכספיים
25	נספח לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לחברי העמותה של הקרן למורשת הכותל המערבי

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של עמותת הקרן למורשת הכותל המערבי (ע"ר) (להלן - "העמותה") לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018, את הדוחות על הפעילויות, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שנסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות חברי הוועד וההנהלה של העמותה. אחריותנו היא לדוחות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי חברי הוועד וההנהלה של העמותה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לדוחות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של העמותה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים, לשנים שנסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות סעיף 33ב. לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

ד"ר מ. אלמגור
בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tomatsu Limited

ירושלים, 5 באפריל 2020

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | info@deloitte.co.il

משרד נצרת
מרג' אבן עאמר 9
נצרת, 16100

טלפון: 073-3994455
פקס: 073-3994455
info-nazareth@deloitte.co.il

משרד אילת
המרכז העירוני
ת.ד. 583
אילת, 8810402

טלפון: 08-6375676
פקס: 08-6371628
info-eilat@deloitte.co.il

משרד באר שבע
רחוב האנגריה 77, בנין 1
פארק ההייטק, נב ים נגב
באר שבע, 8470912

טלפון: 08-6909500
פקס: 08-6909600
info-beersheva@deloitte.co.il

משרד חיפה
מעלה השחרור 5
ת.ד. 5648
חיפה, 3105502

טלפון: 04-8607333
פקס: 04-8672528
info-haifa@deloitte.co.il

משרד ירושלים
קרית המזע 3
מגדל הר חוצבים
ירושלים, 914510
ת.ח. 45396

טלפון: 02-5018888
פקס: 02-5374173
info-jer@deloitte.co.il

תוספת
(תקנה 2)
דוח נוסף

על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שנקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים
ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005

אני, שירה שרלון, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן – "העמותה") לשנת 2019 (שניהם יחד להלן – "הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראית לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולוועד המנהל שלה, בהתבסס על:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שירה שרלון, רו"ח
מנהלת כספים

5 באפריל 2020

תוספת
(תקנה 2)
דוח נוסף

על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים
ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005

אני, מרדכי אליאב, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן – "העמותה") לשנת 2019 (שניהם יחד להלן – "הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולוועד המנהל שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי;
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מרדכי אליאב
המנהל הכללי

5 באפריל 2020

תוספת
(תקנה 2)
דוח נוסף

על פי תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) תשס"ו - 2005

אני, הרב שמואל רבינוביץ, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים השנתיים ודוח הוועד המנהל של הקרן למורשת הכותל המערבי (להלן – "העמותה") לשנת 2019 (שניהם יחד להלן – "הדוחות").
2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הוועד המנהל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של העמותה לימים ולתקופות המוצגים בדוחות.
4. אני, לצד אחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בעמותה של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לעמותה מובא לידיעתנו על ידי אחרים בעמותה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
5. אני ואחרים בעמותה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה החשבון המבקר של העמותה ולוועד המנהל שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולת העמותה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של העמותה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

הרב שמואל רבינוביץ
י"ר הוועד המנהל

5 באפריל 2020

הקרון למורשת הכותל המערבי

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
15,969	11,321	3 (א)	רכוש שוטף מזומנים ושווי מזומנים פקדונות לזמן קצר חייבים ויתרות חובה
1,515	3,550	3 (ב)	
6,300	12,536	4	
<u>23,784</u>	<u>27,407</u>		
63,237	76,512	5	רכוש קבוע, נטו
<u>87,021</u>	<u>103,919</u>		
17,553	17,552	6	התחייבויות שוטפות ספקים ונותני שירות אחרים עובדים ומוסדות בגין שכר זכאים אחרים ויתרות זכות
4,262	4,475	7	
5,957	7,945	8	
<u>27,772</u>	<u>29,972</u>		
447	319	9	התחייבויות לזמן ארוך התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
		10	התחייבויות תלויות וערבבויות
57,340	72,166		נכסים נטו נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני
1,462	1,462		
<u>58,802</u>	<u>73,628</u>		
<u>87,021</u>	<u>103,919</u>		

 שירה שרון, רו"ח מנהלת כספים	 עודד פלוס חבר ועד העמותה	 מרדכי אליאב המנהל הכללי	 הרב שמואל רבינוביץ יו"ר הוועד המנהל	5 באפריל 2020 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	--	---	--	--

הקרן למורשת הכותל המערבי
דוחות על הפעילויות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		ביאור	
2018 אלפי ש"ח	2019 אלפי ש"ח		
98,213	88,773	11	מחזור הפעילויות
87,958	80,636	12	עלות הפעילויות
10,255	8,137		הכנסות נטו מפעילויות
7,060	7,649	13	הוצאות הנהלה וכלליות
3,195	488		הכנסות נטו (גירעון) לפני מימון
294	397	14	הוצאות מימון, נטו
2,901	98		הכנסות (גירעון) לאחר הוצאות מימון
(26)	928	8 (ב)	הכנסות (הוצאות) אחרות
<u>2,875</u>	<u>1,020</u>		הכנסות נטו לשנה

הקרון למורשת הכותל המערבי

דוחות על השינויים בנכסים נטו

סך הכל אלפי ש"ח	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני אלפי ש"ח	נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה		יתרה ליום 31 בדצמבר
		ששימשו לרכוש קבוע אלפי ש"ח	לשימוש לפעילויות אלפי ש"ח	
42,189	48	50,354	(8,213)	2017
1,414	1,414	-	-	קבלת תרומות מיועדות
12,324	11,007	1,317	-	תרומות רכוש קבוע והקצבות ותרומות לרכישת רכוש קבוע (*)
2,875	-	-	2,875	הכנסות נטו לשנה
-	(11,007)	13,827	(2,820)	רכישת רכוש קבוע
-	-	(29)	29	גריעת רכוש קבוע, נטו
-	-	(2,232)	2,232	העברה לכיסוי הוצאות פחת
<u>58,802</u>	<u>1,462</u>	<u>63,237</u>	<u>(5,897)</u>	2018
13,806	13,635	171	-	תרומות רכוש קבוע והקצבות ותרומות לרכישת רכוש קבוע (*)
1,020	-	-	1,020	הכנסות נטו לשנה
-	(13,635)	15,600	(1,965)	רכישת רכוש קבוע
-	-	(2,496)	2,496	העברה לכיסוי הוצאות פחת
<u>73,628</u>	<u>1,462</u>	<u>76,512</u>	<u>(4,346)</u>	2019

(*) הקצבות לרכישת רכוש קבוע – כולל הקצבה ממשרדי ממשלה בסך 13,145 אלפי ש"ח ובסך 9,446 אלפי ש"ח בשנים 2019 ו-2018 בהתאמה, ראה ביאור 11 (ג).

הקרון למורשת הכותל המערבי
דוחות על תזרימי המזומנים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
		<u>תזרימי מזומנים - פעילות שוטפת</u>
2,875	1,020	הכנסות נטו לשנה
3,282	(1,668)	התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת (נספח א')
6,157	(648)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
		<u>תזרימי מזומנים - פעילות השקעה</u>
(1,500)	(2,035)	הפקדת פקדון לזמן קצר
(13,827)	(15,600)	רכישת רכוש קבוע
3	-	תמורה ממימוש רכוש קבוע
(15,324)	(17,635)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
		<u>תזרימי מזומנים - פעילות מימון</u>
12,421	13,635	קבלת תרומות והקצבות מיועדות
12,421	13,635	מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
3,254	(4,648)	
12,715	15,969	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה
15,969	11,321	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף שנה
		<u>נספח א' - התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת</u>
		<u>הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים</u>
2,232	2,496	פחת
257	(128)	עליה (ירידה) בהתחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד, נטו
26	-	הפסד הון מגריעת רכוש קבוע
		<u>שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות</u>
3,121	(6,236)	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
(2,653)	(1)	ירידה בספקים ונותני שירות אחרים
(280)	1,988	עליה (ירידה) בזכאים אחרים
579	213	עליה בעובדים ומוסדות בגין שכר
3,282	(1,668)	
		<u>נספח ב' - פעולות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים</u>
1,317	171	תרומות רכוש קבוע

- א.** הקרן למורשת הכותל המערבי (ע"ר 580137594) (להלן- "הקרן" או "העמותה") הוקמה בשנת תשמ"ח – 1988 והוכרה כעמותה ממשלתית על-ידי היועץ המשפטי לממשלה ביום 8 בספטמבר 2004. בין תפקידיה, כמוגדר בתקנונה, ביצוע עבודות פיתוח, שימור ואחזקה של הכותל המערבי בירושלים, הקמה ופיתוח של דרכי גישה לכותל, עריכת סיורים ועידוד ביקורים בכותל, והקמת מרכזי מידע, מרכזי מבקרים ומרכזים חינוכיים. בהחלטת ממשלה מספר 2925 מיום 19 בדצמבר 2004, העבירה הממשלה לידי הקרן את האחריות לתחזוקת רחבת הכותל המערבי.
- ב.** העמותה נרשמה כעמותה לפי חוק העמותות התש"ם - 1980 בחודש אוקטובר 1988. מספרה הרשום ברשם העמותות הוא 58-013759-4.
- ג.** העמותה הינה עמותה ממשלתית הכפופה לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה- 1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות. הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לחוזרי והנחיות רשות החברות הממשלתיות.
- ד.** העמותה נרשמה כ"מוסד ללא כוונת רווח" לצורכי מס ערך מוסף.
- ה.** העמותה קיבלה הכרה רשמית כ"מוסד ציבורי" לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה. אישור זה הינו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2021 ומתחדש מידי 3 שנים על בסיס כללים וקריטריונים הקבועים בחוק.
- ו.** ביום 2 בינואר 2019 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל המיוצגת על ידי משרד ראש הממשלה (להלן- "המשרד") לבין הקרן לתקופה שמיום 1 בינואר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2019. על פי ההסכם, יעביר המשרד לקרן סך של עד 33,843 אלפי ש"ח בגין התקציב השוטף לשנת 2019, בכפוף לחוק התקציב. במהלך שנת 2019 עודכן תקציב השוטף של הקרן - ראה ביאור 11.
- ביום 26 במאי 2015, התקבלה החלטת הממשלה מספר 35 על פיה, בהמשך להחלטות הממשלה מספר 2925 מיום 19 בדצמבר 2004, מספר 4569 מיום 11 בדצמבר 2005, מספר 2644 מיום 29 בנובמבר 2007, מספר 2467 מיום 21 בנובמבר 2010 ומספר 5301 מיום 26 בדצמבר 2012, ולאור סיומה של תוכנית החומש לשיפור, בינוי ועידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי (להלן- "תוכנית הפיתוח") לשנים 2011-2015, והצורך לאמץ תכנית פיתוח חדשה נוכח הביקוש הגובר לפעילויות חינוכיות והגידול במספר המבקרים בכותל המערבי, תימשך תוכנית הפיתוח לתקופה של 5 שנים נוספות (2016-2020) (להלן: "תוכנית החומש") לשם ביצוע פעולות בינוי ופיתוח של רחבת הכותל המערבי ומנהרות הכותל, ובכלל זה חשיפה ושימור ממצאים ארכיאולוגיים, שדרוג תשתיות תחבורתיות וכן הרחבת פעילות חינוכית לתלמידים, לסטודנטים ולחיילים וכן נושאים נוספים כפי שיוחלט.
- המסגרת התקציבית הכוללת של תוכנית הפיתוח היא 100 מיליון ש"ח בין השנים 2016-2020.
- בהמשך להחלטות הממשלה כאמור, ביום 15 בפברואר 2016 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל המיוצגת על ידי המשרד ובין הקרן, לפיו, הקרן, כזרוע ביצוע של הממשלה בכל פעילויותיה, תהא אחראית על ביצוע פעולות לצורך יישום החלטות הממשלה באמצעות תוכניות לפיתוח, שיפור, בינוי וביקורים ברחבת הכותל ובסביבתו, הכוללות, בין השאר, פעולות חשיפה, שימור והנגשה לציבור של ממצאים ארכיאולוגיים, שדרוג תשתיות תחבורתיות, הרחבת פעילות חינוכית לתלמידים, לסטודנטים ולחיילים, וכן נושאים נוספים כפי שיוחלט. הקרן תבצע את העבודות בהתאם לתוכנית עבודה כללית רב שנתית לשנים 2016-2020, כמו כן הקרן תגיש בתקופת ההסכם תוכנית עבודה פרטנית לכל אחת מהשנים שבהסכם זה.
- מסגרת התקציב לביצוע הסכם זה בין השנים 2016-2020 לא תעלה על סך 100 מיליון ש"ח, בחלקים שווים במהלך תקופת ההסכם קרי 20 מש"ח לשנה, בכפוף לסכום המאושר בחוק התקציב השנתי ובכפוף לקבלת התחייבויות המשרדים הממשלתיים ו/או העברת סכומי התקציב שאותם הם צריכים להעביר על פי החלטת הממשלה, וכמפורט בהסכם.
- ביום 28 במאי 2017, התקבלה החלטת ממשלה מספר 2680 לפיה תוגדל המסגרת התקציבית הכוללת של תוכנית החומש שנקבעה בהחלטת הממשלה בעניין תוכנית החומש, בסך 1 מש"ח נוספים לכל אחת מהשנים 2018 ו - 2019. בנוסף, על פי החלטת ממשלה מספר 4675 מיום 26 באוגוסט 2019, הוגדלה המסגרת התקציבית של תוכנית הפיתוח לשנת 2019 בסך 4 מש"ח נוספים.

ביאור 1 - כללי (המשך)

- ז. רישום זכויות בנכסים - לא נרשמו זכויות בנכסי המדינה הואיל והנכסים אינם בבעלותה של הקרן.
- ח. בשנת 2005 נחתם הסכם בין החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ (להלן - "החברה לשיקום ולפיתוח") ובין הקרן על פיו החכירה החברה לשיקום ולפיתוח לקרן בחכירת משנה חלק מרחבת הכותל המערבי ללא תמורה לשם הקמת מבנה ציבורי. היועץ המשפטי לממשלה קבע במכתבו מיום 18 בינואר 2005 כי החברה לשיקום ולפיתוח רשאית להחכיר לקרן את המגרש ללא תמורה וללא הליכי מכרז.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

להלן עיקרי המדיניות החשבונאית אשר יישמו בעריכת הדוחות הכספיים:

- א. הגדרות:**
- העמותה** - הקרן למורשת הכותל המערבי, עמותה רשומה.
- צדדים קשורים** - כמשמעותם בגילוי דעת 29 של לשכת רואי החשבון בישראל.
- מדד** - מדד המחירים לצרכן, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- דולר** - דולר של ארה"ב.
- ב.** הדוחות הכספיים של העמותה ערוכים על פי כללי החשבונאות והדיווח הכספי החלים על מלכ"רים בהתאם לגילוי דעת מספר 69 של לשכת רואי חשבון בישראל ולתקן מספר 5 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להנחיות הדיווח של הות"ת בשינויים המחויבים.
- וכן, החל מתקופה המתחילה ביום 1 באוקטובר 2014, על פי תקן 36 "תיקון גילוי דעת מספר 69 בדבר כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים ותקן חשבונאות מספר 5 בדבר תיקונים והבהרות לגילוי דעת מספר 69".
- חלק מההשקעות בפיתוח מתבצעות על ידי גופים אחרים. להשקעות אלו לא ניתן גילוי בדוחות הכספיים מאחר והן מבוצעות במימון ישיר של אותם גופים וכפופות להחלטתם (ראה נספח לדוחות הכספיים).
- ג. שימוש באומדנים והערכות:**
- כללי חשבונאות מקובלים מחייבים את ההנהלה להשתמש באומדנים או בהערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעותיהם הסופיות על הדוחות הכספיים אינן ניתנות לקביעה מדויקת בעת הכנת הדוחות הכספיים. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת, השפעותיהן הסופיות של העסקאות או העניינים האמורים עשויים להיות שונות מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.
- ד. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות:**
- העמותה רושמת את הכנסותיה ואת הוצאותיה על בסיס מצטבר.
- ה. השפעת הירידה בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי:**
- הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, על בסיס המוסכמה של העלות ההיסטורית. מידע בדבר השפעת השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי על הדוחות הכספיים בהתאם לכללים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל ובהתאם לתקן מספר 12 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, לא נכלל בדוחות כספיים אלה.

ו. מזומנים ושווי המזומנים:

כשווי מזומנים נחשבות השקעות שנזילותן גבוהה הכוללות בין היתר פיקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים ושהתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על שלושה חודשים.

ז. רכוש קבוע:

(1) רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לשימוש בייצור או בהספקת סחורות או שירותים, או להשכרה לאחרים אשר חזוי שישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

העמותה מציגה את פריטי הרכוש הקבוע שלה באופן הבא: פריטי רכוש קבוע מוצגים במאזן לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

העלות כוללת את עלות הרכישה של הנכס וכן עלויות שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שהתכוונה אליו ההנהלה.

(2) הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפויים של הנכסים.

שיעורי הפחתה השנתיים הינם:

%	
15-33	מחשבים ותוכנה
10	מכונות וציוד
7-15	ריהוט וציוד משרדי
על פני תקופת השכירות	שיפורים במושכר
15	כלי רכב
15	תשמישי קדושה וספרי קודש
0	קרקע
0	ספרי תורה, מגילות, פריטי אומנות

ח. התחייבות בשל סיום יחסי עובד – מעביד (הטבות בשל פיצויי פרישה):

על פי תקן חשבונות 39 – "הטבות עובד" (להלן – "התקן") העמותה בחרה לטפל בהטבות בגין פיצויי פרישה בהתאם למודל הסגירה. בהתאם למודל הסגירה, העמותה מודדת את ההתחייבות נטו בגין פיצויי פרישה עבור מחויבויותיה להטבות בגין פיצויי פרישה בסכום נטו של הסכומים הבאים:

א. החבות של העמותה לשלם הטבות בגין פיצויי פרישה תחת ההנחה שבמועד הדיווח כל העובדים יפרשו בתנאים שיזכו אותם בפיצויים, בניכוי

ב. ערכי הפדיון של נכסי התכנית שמהם המחויבות צריכה להיות מסולקת במישרין.

לעניין זה, סכומי הזכאות לפיצויים של העובדים, יהיו הסכומים שעל פי חוק הפיצויים מגיעים לעובדים בעת פיטוריהם, או סכומים שמגיעים להם על פי הסכמים חוזיים או אחרים עם העובדים או נציגיהם בעת פרישה מרצון או אשר עומדים בהגדרה של הטבות בגין פיצויי פרישה.

במקרים בהם ערך הפדיון של נכסי התכנית עולים על חבות של העמותה, העמותה תציג בדוח על המצב הכספי נכס רק במידה שבה התשלום מראש יביא להקטנה בתשלומים העתידיים או להחזר כספי.

שינוי נטו בהתחייבות נטו בגין פיצויי פרישה במהלך התקופה, למעט שינוי שניתן לייחסו להטבות ששולמו לעובדים במהלך התקופה או להפקדות המעביד, יוכר במלואו ברווח או הפסד, אלא אם תקן אחר דורש שהעלות תוכר כחלק מהעלות של הנכס כגון מלאי או רכוש קבוע.

ט. נכסים נטו:

נכסים נטו מוצגים בהתאם להוראות גילוי דעת מס' 69 של לשכת רואי חשבון בישראל והוראות תקן מספר 5 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

י. שערי החליפין ובסיס ההצמדה:

(1) נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.

(2) נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו לפי המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות.

(3) להלן נתונים על שער החליפין של הדולר:

שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		שער חליפין של הדולר		דולר ארה"ב
2018	2019	ליום 31 בדצמבר		
%	%	2018	2019	
		שקל חדש	שקל חדש	
8.10	(7.79)	3.748	3.456	

(4) להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן:

שיעור השינוי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		מדד המחירים לצרכן		מדד "בגין"
2018	2019	ליום 31 בדצמבר		
%	%	2018	2019	
		נקודות	נקודות	
0.8	(0.6)	101.2	101.81	
1.2	(0.3)	101.5	101.81	מדד "ידוע"

(5) הפרשי שער והצמדה נזקפים לדוח על הפעילויות עם התהוותם.

ביאור 3 - א. מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
15,956	11,308
13	13
<u>15,969</u>	<u>11,321</u>

מזומנים בבנקים בשקלים
קופות

ב. פקדונות לזמן קצר

ליום 31 בדצמבר		שיעור הריבית %
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,515	3,549	P-1.55 , 0.3

פקדונות לזמן קצר (*)

(*) כולל פקדון בסך של 3,534 אלפי ש"ח (אשתקד 1,500 אלפי ש"ח) המיועד לכיסוי חוב, ראה ביאור 8 (ב).

ביאור 4 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
667	35
890	3,847
2,307	2,367
181	620
247	855
577	702
902	3,260
195	840
334	10
<u>6,300</u>	<u>12,536</u>

הכנסות לקבל בגין תקציב פיתוח (*)
הכנסות לקבל פרויקטים חינוכיים (*)
הכנסות לקבל בגין הדרכה, סיורים ואחרים
הכנסות לקבל בגין תרומות והקצבות לפרוייקטים
הכנסות לקבל בגין קופות צדקה
חברות כרטיסי אשראי
מקדמות לספקים
הוצאות מראש
אחרים

(*) הקרן פועלת להתאים את סכומי היתרות מול משרדי הממשלה, ובהתאם מכירה בסכומי ההכנסות לקבל בדוחותיה הכספיים.

יתרת הכנסות לקבל בגין תקציב פיתוח ובגין פרויקטים חינוכיים הינה בגין יתרה לקבל ממשרדי הממשלה.

סך הכל אלפי ש"ח	אוסף פריטי אומנות אלפי ש"ח	מבנה אלפי ש"ח	קרקע אלפי ש"ח	ספרי תורה		שיפורים במושכר אלפי ש"ח	כלי רכב אלפי ש"ח	מכונות ריהוט וציוד אלפי ש"ח	מתסבים ותוננה אלפי ש"ח	עלות
				מגילות וספרי קודש אלפי ש"ח	אלפי ש"ח					
77,488	1,684	30,136	1,850	18,144	1,943	27	15,544	8,160	יתרה לתחילת השנה	
15,771	-	13,635	-	171	221	-	1,214	530	תוספות במהלך השנה	
(2,091)	-	-	-	-	-	-	(384)	(1,707)	גריעות במהלך השנה	
91,168	1,684	43,771	1,850	18,315	2,164	27	16,374	6,983	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
פחת שנוצב										
14,251	-	-	-	282	725	12	8,330	4,902	יתרה לתחילת השנה	
2,496	-	-	-	24	208	4	1,126	1,134	תוספות במהלך השנה	
(2,091)	-	-	-	-	-	-	(384)	(1,707)	גריעות במהלך השנה	
14,656	-	-	-	306	933	16	9,072	4,329	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
עלות מופחתת ליום										
31 בדצמבר 2019										
76,512	1,684	43,771	1,850	18,009	1,231	11	7,302	2,654	עלות מופחתת ליום	
31 בדצמבר 2018										
63,237	1,684	30,136	1,850	17,862	1,218	15	7,214	3,258	עלות מופחתת ליום	

ב. ליום 31 בדצמבר 2018, לעמותה ספרי תורה ומגילות, פרוכות וספרי קודש, ריהוט וציוד ברחבת הכותל וכן אוסף פריטי אומנות הרשומים בעלות מופחתת בסך של כ- 19,811 אלפי ש"ח, אשר התקבלו בתרומה ונרשמו בהתאם לשווי הגאות שלהם במועד קבלתם, כפי שהוערכו על ידי העמותה.

ג. יתרת הקרקע הינה בגין הכרה בשטח מקרקעי שהתקבל במתנה ונרשם בהתאם לשווי הנאות למועד קבלתו.

ביאור 6 - ספקים ונותני שירות אחרים

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
9,948	11,758
4,140	5,528
3,465	266
17,553	17,552

חובות פתוחים
הוצאות שנצברו
המחאות לפירעון

ביאור 7 - עובדים ומוסדות בגין שכר

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,840	1,704
1,038	1,315
1,384	1,456
4,262	4,475

עובדים
מוסדות
הפרשה לחופשה

ביאור 8 - זכאים אחרים ויתרות זכות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,463	3,534
1,494	3,127
-	1,284
5,957	7,945

בגין עבודות פיתוח שבוצעו ע"י תאגיד אחר – ראה ב'
הכנסות מראש
זכאים אחרים – ראה ג'

ב. בשנת 2013 הכירה הקרן בחוב בגין השקעות בפיתוח שביצע תאגיד אחר בין השנים 2002 - 2005 באולם אוהל יצחק (שטח C). החוב הינו בגין עבודות חפירה, חשיפה, תימוך וחפירה ארכיאולוגית אלפי ש"ח, תשלום עבור תכנון הנדסי בסך 318 אלפי ש"ח, תשלום בגין פיקוח רשות העתיקות בסך של כ- 502 אלפי ש"ח, וריבית והפרשי הצמדה. תשלומים ששולמו על חשבון החוב על ידי עמותה קשורה בשנים קודמות, נוכח מיתרת החוב, והוכרו כהכנסה בשנת הדיווח.

על פי החלטת הוועד המנהל של הקרן, תשלום ההחזר יותנה בחתימה על כתב ויתור בנוסח שיקבע.

נכון ליום 31 בדצמבר 2019, יתרת פקדון בתאגיד בנקאי בסך של 3,534 אלפי ש"ח, מיועדת לכיסוי החוב – ראה ביאור 3 (ב).

ג. היתרה כוללת בעיקרה סכומים שנאספו מקופות הצדקה ברחבת הכותל המערבי במט"ח, והועברו בראשית שנת 2020 למשרד לשירותי דת בהתאם לנוהל הצבת כספי קופות הצדקה במקומות הקדושים. במקביל, לקרן יתרת הכנסות לקבל בגין כספי קופות צדקה, בהתאם לנוהל – ראה ביאור 4.

ביאור 9 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,110	1,052
(663)	(733)
<u>447</u>	<u>319</u>

התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
בניכוי יעודה

התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד מכסה במלואה את ההתחייבויות של העמותה לתאריך המאזן, למעט התחייבויות שכוסו על ידי תשלום לפוליסות ביטוח מתאימות לתוכניות פנסיה. ההתחייבויות מחושבות על בסיס שכרם האחרון של העובדים ותקופת עבודתם.

היעודה שהופקדה בקופה לפיצויים כוללת רווחים שנצברו.

כספי היעודה ניתנים למשיכה בכפוף למילוי ההתחייבויות שנקבעו בחוק לפיצויי פרישה ופיטורים, התשכ"ג - 1963.

הכספים ששולמו לפוליסות ביטוח / קרנות פנסיה וההתחייבויות שהם מכסים אינם מוצגים בדוחות הכספיים מאחר והם אינם בשליטתה ובניהולה של העמותה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות וערביות

א. התחייבויות תלויות

1. כנגד הקרן ואחרים, הוגשה תביעה משפטית בסך של 150 אלפי ש"ח בגין הפרת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות ציבוריים.
הנהלת הקרן, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סבורה כי סיכויי התביעה כנגד הקרן אינם מוערכים כגבוהים, ולפיכך לא כללה בספריה הפרשה בגין התביעה כאמור.
2. נגד הקרן תלויות ועומדות מספר תביעות שהוגשו על ידי מבקרים שנפגעו במהלך ביקורם באתרי הקרן. הקרן העבירה את הטיפול בתביעות הנ"ל לחברת הביטוח אשר מכסה את ההתחייבויות הנובעות מהתביעות כאמור, למעט השתתפות עצמית של הקרן בסכומים שאינם מהותיים.

ב. ערביות

נכון ליום 31 בדצמבר 2019, לקרן ערביות בנקאיות בסך כולל של כ-157 אלפי ש"ח שניתנו לספקים ולנותי שירותים אחרים.

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
44,092	41,774	הקצבות ממשרדי ממשלה – ראה ב'
6,483	5,798	הקצבות לעבודות פיתוח, בניה ושיפוצים – ראה ג'
14,795	15,027	הכנסות מפרויקטים חינוכיים – ראה ב'
13,657	14,689	הכנסות בגין הדרכה וסיוורים תרומות
4,146	4,026	הקצבות בגין הדרכה וסיוורים לחיילים – ראה ג'
3,000	3,000	הקצבות בגין הדרכה וסיוורים לתלמידים – ראה ג'
2,000	2,000	הכנסות מתרומות לבינוי ופיתוח
8,310	642	הכנסות מבדק בית- קופות צדקה
1,496	1,735	הכנסות אחרות
234	82	
<u>98,213</u>	<u>88,773</u>	

ב. הקצבות ממשרדי ממשלה- הכנסות ממשרד ראש הממשלה לתקצוב שוטף של הקרן. ראה גם ביאור 1 (i).

בסעיף הכנסות מפרויקטים חינוכיים נכללו הקצבות ממשרדי ממשלה בגין פרויקט סטודנטים והבאת אזרחים ותיקים, פרויקט הכנה לבר מצוה ארצי, והפקת תכנית בנושא כיסופי העם היהודי לירושלים בסך כולל של כ- 11,806 אלפי ש"ח ובסך של כ- 12,168 אלפי ש"ח בשנים 2019 ו- 2018 בהתאמה. כמו כן נכללה בשנת 2019 הקצבה ממשרדי ממשלה בסך כ- 555 אלפי ש"ח עבור פרויקט הסברה בכותל המערבי, ובשנת 2018 הקצבות עבור תכנית צעדת ה-70 ופרויקט לסטודנטים מהתפוצות בסך כולל של כ- 510 אלפי ש"ח.

ג. הקצבות לעבודות פיתוח, בניה ושיפוצים והקצבות בגין הדרכה וסיוורים לחיילים ולתלמידים- הכנסות על פי החלטת ממשלה מספר 35 מיום 26 במאי 2015 למימון תכניות לשיפור, בינוי וביקורים ברחבת הכותל לשנים 2016-2020, לשם ביצוע פעולות בינוי נדרשות, לרבות פעולות חשיפה, שימור והנגשה לציבור של ממצאים ארכיאולוגיים, שדרוג תשתיות פיזיות ותשתיות תחבורתיות וקיום פעילות חינוכית לתלמידים ולחיילים בסכום כולל של 100 מיליוני ש"ח, וכן על פי החלטת ממשלה 2680 מיום 28 במאי 2018 בעניין הגדלת המסגרת התקציבית של תכנית החומש לשדרוג תשתיות ולעידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי. בנוסף, על פי החלטת ממשלה 4675 מיום 26 באוגוסט 2019, הוגדלה המסגרת התקציבית של תוכנית הפיתוח לשנת 2019 בסך 4 מ"ש"ח נוספים.

הקצבות ממשלה לעבודות בינוי בגין נכסים שהוכרו כרכוש קבוע בסך 13,145 אלפי ש"ח ו- 9,446 אלפי ש"ח בשנים 2019 ו- 2018 בהתאמה, נזקפו לנכסים נטו/ רכוש קבוע.

ביאור 12 - עלות הפעילויות

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,503	26,950
14,186	5,564
33,455	31,592
9,224	9,763
1,697	1,563
1,380	1,529
850	597
739	955
1,924	2,123
<u>87,958</u>	<u>80,636</u>

אחזקה ושימור רחבת הכותל
עבודות פיתוח - ראה ב' להלן
פרויקטים חינוכיים וסיורים - ראה ג' להלן
אחזקת אתר מנהרות הכותל
מדיה
היסעים
אחזקת אתר מרכז מבקרים
בטיחות
פחת

ב. עבודות פיתוח:

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,976	4,071
8,143	642
1,483	77
428	295
270	262
14	-
(128)	217
<u>14,186</u>	<u>5,564</u>

מנהרות הכותל המערבי - תימוך, שיקום, חשיפה ובינוי
אולם גדול
הגדלת מתח חשמל ובניית חדר חשמל
שיפור תשתיות ברחבת הכותל
מהנדסים
בניית בית שטראוס
ביטוח קבלנים (קיזוז ביטוח קבלנים)

(* עלויות בינוי בית מורשת הכותל המערבי נזקפו לנכסים נטו/ רכוש קבוע - ראה ביאור 5.

ביאור 12 - עלות הפעילויות (המשך)

ג. פרויקטים חינוכיים וספורים:

הרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,734	3,785	הדרכה במנהרות
4,237	4,794	חיילים
2,079	2,251	תלמידים
9,610	7,157	סטודנטים
3,207	3,858	פרוייקטים חינוכיים בר מצוה
3,652	2,594	תפעול אגף החינוך
2,256	2,092	ספורים לקהל הרחב
1,386	1,394	בר מצוה בכותל
		תכנית מדיה (אשתקד - תכנית בנושא כיסופים לירושלים לרגל 50 שנה לאיחודה)
401	1,656	בר מצווה לניצולי שואה ואזרחים ותיקים
598	737	בר מצווה לילדי רווחה ויתומי צה"ל
648	497	פרוייקט תהילים
320	328	שיווק וקידום אתרי תיירות
307	224	מחקרי הערכה לתוכניות חינוכיות
383	103	פרוייקט לסטודנטים מהתפוצות
287	-	צעדת ה-70
224	-	פרוייקטים חינוכיים שונים והוצאות אחרות
126	122	
<u>33,455</u>	<u>31,592</u>	

ביאור 13 - הוצאות הנהלה וכלליות

א. ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,337	3,422	שכר ונלוות
751	852	יחסי ציבור ופרסומים
645	878	שירותים מקצועיים
435	473	דואר ותקשורת
308	373	פחת
330	305	דוברות ותקשורת
152	231	משרדיות
402	241	אחזקת מחשוב
110	139	שכירות משרדים
188	133	אחזקת רכב
69	111	מסים ואגרות
105	120	ביטוחים
115	39	השתלמויות וספרות מקצועית
113	332	אחרות
<u>7,060</u>	<u>7,649</u>	

ב. גילוי לעניין תגמולים:

גילוי לעניין תגמולים לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר ושכר ונושאי המשרה הבכירה, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019:

הערות	תגמולים בעבור שירותים		פרטי מקבל התגמול	
	שכר שנתי ברוטו	אלפי ש"ח	היקף משרה	תפקיד
	490		מלאה	מנכ"ל
90% משכר מנכ"ל	397		מלאה	משנה למנכ"ל
65% משכר מנכ"ל	289		מלאה	מנהל אגף חינוך
60% משכר מנכ"ל	267		מלאה	מנהל אגף תפעול
	243		מלאה	מנהל אגף בינוי

תנאים לסיום ההתקשרות - כמפורט בביאור 9 לדוחות הכספיים.

ביאור 14 - הוצאות מימון, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
35	62
335	341
(82)	(6)
294	397

הוצאות ריבית אשראי בנקאי
עמלות בנק וכרטיסי אשראי
הפרשי שער ואחרות נטו

א. החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ וכן החברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ הינן חברות ממשלתיות.

הקרן שוכרת את משרדיה מהחברה לשיקום ולפיתוח וכן פעלה לפיתוח אתרים והקמת מרכז המבקרים שרשרת הדורות בשיתוף עימה. כיום שוכרת הקרן את מרכז המבקרים מהחברה לשיקום ולפיתוח ובתמורה לכך מעבירה דמי שכירות בשיעור של 6% מהכנסות מרכז המבקרים. בנוסף, הקרן מספקת שירותי הדרכה לחברה לשיקום ולפיתוח.

כמו כן הקרן התקשרה עם החברה לפיתוח מזרח ירושלים לביצוע פרויקט היסעים.

ב. יתרות עם צדדים קשורים:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	10	חייבים ויתרות חובה
389	40	ספקים ונותני שירותים

ג. להלן פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים:

לשנה שנכתימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
993	698	הוצאות (הכנסות) היסעים
126	77	הוצאות הדרכה וסיורים
27	28	אחזקת אתר מרכז מבקרים
66	106	שכירות משרדים
13	15	חניה

ד. יתרות ותנועות עם ממשלת ישראל, נכללות בביאורים 4 ו-11.

א. מטרת ומדיניות ניהול סיכונים:

פעילויות העמותה חושפות אותה לסיכונים הקשורים למכשירים פיננסיים שונים, כגון: סיכוני שוק (לרבות סיכון מטבע וסיכון שווי הוגן בגין שיעור ריבית) וסיכון אשראי. תוכנית ניהול הסיכונים הכוללת של העמותה מתמקדת בפעולות לצמצום למינימום של השפעות שליליות אפשריות על הביצועים הפיננסיים של העמותה. ניהול הסיכונים מבוצע בהתאם להנחיות הנהלת העמותה.

(1) סיכוני שוק:

סיכון מטבע

לעמותה מכשירים פיננסיים (בעיקר מזומנים ופקדונות בבנקים) הנקובים בדולר ארה"ב. על כן, חשופה העמותה לסיכון מטבע כתוצאה משינויים בשער חליפין של הדולר.

סיכון שווי הוגן בגין שיעור ריבית

לעמותה השקעות במכשירים פיננסיים הנושאים ריבית משתנה. לעמותה קיימת חשיפה לסיכון בגין שינוי בשווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנ"ל כתוצאה משינוי בשיעורי ריבית השוק.

(2) סיכוני אשראי:

מזומנים ופקדונות של העמותה מופקדים בתאגידים בנקאיים מוכרים ולפיכך הנהלת העמותה אינה צופה סיכוני אשראי מהותיים בגינם.

הכנסות העמותה הינן מהקצבות משרדי ממשלה, מתרומות ומהכנסות בגין סיורים באתרי הכותל המערבי. בשל כך, הנהלת העמותה אינה צופה סיכוני אשראי מהותיים בגין הכנסותיה.

ב. שווי הוגן:

המכשירים הפיננסיים של העמותה כוללים מזומנים ושווי מזומנים ופקדונות בתאגידים בנקאיים, לקוחות וחייבים אחרים, ספקים ונותני שירותים אחרים, זכאים ויתרות זכות. בשל אופיים של המכשירים הפיננסיים האמורים שוויים הנאות זהה או קרוב, לערך בו הם מוצגים בדוחות הכספיים.

ביאור 16 - מכשירים פיננסיים (המשך)

מאזן הצמדה של יתרות כספיות ליום 31 בדצמבר 2019 (באלפי ש"ח):
לא צמוד

סך הכל	לא צמוד		
	ללא ריבית	נושא ריבית	
11,321	11,321	-	מזומנים ושווי מזומנים
3,550	-	3,550	פקדונות לזמן קצר
8,435	8,435	-	חייבים ויתרות חובה
(17,552)	(17,552)	-	ספקים ונותני שרות אחרים
(4,475)	(4,475)	-	עובדים ומוסדות בגין שכר
(4,817)	(4,817)	-	זכאים אחרים
(3,538)	(7,088)	3,550	עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות (התחייבויות על נכסים)

מאזן הצמדה של יתרות כספיות ליום 31 בדצמבר 2018 (באלפי ש"ח):

סך הכל	לא צמוד		
	ללא ריבית	נושא ריבית	
12,715	12,715	-	מזומנים ושווי מזומנים
1,515	-	1,515	פקדונות לזמן קצר
6,105	6,105	-	חייבים ויתרות חובה
(17,533)	(17,533)	-	ספקים ונותני שרות אחרים
(4,262)	(4,262)	-	עובדים ומוסדות בגין שכר
(4,463)	(4,463)	-	זכאים אחרים
(5,923)	(7,438)	1,515	עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות (התחייבויות על נכסים)

ביאור 17 - אירועים לאחר תום תקופת הדיווח

בחודש מרץ 2020, בשל התפרצות נגיף הקורונה החדש, ועל פי הנחיות משרד הבריאות, נסגרו אתרי מנהרות הכותל המערבי למבקרים. כמו כן צומצם היקף הגעת המבקרים ומתפללים לכותל המערבי.
נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, הנהלת הקרן אינה יכולה להעריך את היקף השפעת המצב על תוצאות פעולותיה לשנת 2020.

ריכוז השקעות בפרויקטים לשנים 1989-2019 באלפי ש"ח

השנה	השקעות הידויות				השקעות בפיתוח ופרויקטים אחרים					
	מדי סוף שנה ⁽²⁾	סה"כ משוער ⁽¹⁾	סה"כ	יחסי ציבור והסברה	ביצוע פיתוח ופרויקטים אחרים	סה"כ ביצוע משוער ⁽¹⁾	סה"כ ביצוע	ביצוע ע"י פיתוח מדרח י-ם ⁽³⁾	ביצוע ע"י הידויות	ביצוע פיתוח ע"י הקרן
1989	149.9	-	-	-	-	697	192	-	-	192
1990	176.3	-	-	-	-	4,529	1,468	-	-	1,468
1991	208.1	-	-	-	-	661	253	-	-	253
1992	227.6	-	-	-	-	442	185	-	-	185
1993	253.2	550	256	5	6,778	3,155	-	-	251	2,904
1994	289.79	1,785	951	40	1,905	1,015	-	-	911	104
1995	313.28	2,417	1,392	87	2,448	1,410	-	-	1,305	105
1996	346.45	2,003	1,276	271	2,173	1,384	279	-	1,005	100
1997	370.66	1,190	811	184	2,219	1,512	885	-	627	-
1998	402.61	1,610	1,192	147	7,647	5,660	4,615	-	1,045	1,496
1999	408.02	2,841	2,131	437	9,766	7,326	4,136	-	1,694	2,091
2000	408.02	2,786	2,090	285	6,092	4,570	674	-	1,805	727
2001	413.77	2,293	1,744	237	4,315	3,282	2,624	1,048	1,507	1,239
2002	440.65	2,417	1,958	259	6,866	5,562	2,754	2,522	2,337	6,798
2003	432.34	3,428	2,725	388	14,958	11,889	1,522	832	2,535	6,095
2004	437.56	3,562	2,865	330	12,620	10,152	1,522	832	6,822	3,836
2005	448	9,304	7,663	841	13,951	11,490	76	-	8,822	7,771
2006	447.56	19,930	16,399	859	28,423	23,387	-	-	15,540	20,029
2007	462.77	12,846	10,929	716	35,546	30,242	-	-	10,213	20,029
2008	480.37	28,031	24,778	1,152	43,007	38,016	-	-	23,626	14,390
2009	499.18	12,658	11,616	1,029	21,776	19,984	-	-	10,587	9,397
2010	512.46	9,273	8,736	1,045	20,589	19,397	-	-	7,691	11,706
2011	523.59	7,142	6,875	1,097	22,475	21,634	-	-	5,778	15,856
2012	532.14	9,083	8,886	834	27,001	26,415	-	-	8,052	18,363
2013	541.81	15,846	15,784	618	40,382	40,224	-	-	15,166	25,058
2014	540.75	16,820	16,721	675	46,493	46,220	-	-	16,046	30,174
2015	535.36	16,638	16,376	550	37,930	37,332	-	-	15,826	21,506
2016	534.27	13,661	13,418	408	37,804	37,132	-	-	13,010	24,122
2017	536.41	26,172	25,810	339	51,849	51,131	-	-	25,471	25,660
2018	540.69	17,332	17,228	457	42,676	42,421	-	-	17,228	25,193
2019	543.94	11,165 ⁽³⁾	11,165 ⁽³⁾	562 ⁽³⁾	30,364	30,364	-	-	11,165 ⁽³⁾	19,199
סה"כ	252,783	231,775	13,849	217,923	584,382	534,404	19,445	218,942	296,017	

(1) שוער כולקומן: מדי דצמבר 2019 היו הקובע. מדי חודש דצמבר של שנת הכספים היו מדי מדי הכספים.

(2) מדי המחירים לצרכן לפי ממוצע 1987.

(3) נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, טרם נחתמו הדוחות הכספיים של "ידי" הקרן למורשת הכוללת המערב" לשנת 2019. התמונים לשנה זו נלקחו מתוך מאזן בלתי מבוקר של העמותה הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2019.

נתוני ההשקעה שבטענה על ידי "החברה לפיתוח מזרח י-ם בע"מ" מתבססים על נתונים בלתי מבוקרים שנמסרו על ידי החברה.